

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 21 sierpnia 2025 r.
znak sprawy: DNI.mr.058.20.2025

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 10977 Pana Posła Jarosława Sachajko.

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na ww. interpelację i zadane w niej pytania, uprzejmie informuję,
co następuje.

Ad 1) Obecnie zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 826), Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (powoływany dalej jako „KOWR”) wydierżawia grunty rolne Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (powoływanego dalej jako „ZWRSP”) na rzecz rolników indywidualnych w rozumieniu ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego m.in. w drodze ograniczonych przetargów ofert pisemnych albo publicznego przetargu ustnego na powiększenie lub utworzenie gospodarstw rodzinnych. Natomiast ośrodek produkcji rolniczej (powoływany dalej jako „OPR”) nie jest nieruchomością rolną, która mogłaby co do zasady stanowić część gospodarstwa rodzinnego, albowiem zgodnie z definicją zawartą w art. 24b ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa jest to nieruchomość, która wraz z innymi składnikami mienia tworzy nierozzerwalną, zorganizowaną całość gospodarczą, o powierzchni przekraczającej 50 ha, której podział byłby nieuzasadniony ekonomicznie.

Przyjęte zatem dla potrzeb powiększania gospodarstw rodzinnych kryteria oceny ofert są inne niż przy wyborze przyszłego dzierżawcy, zaawansowanego technologicznie, samodzielnego gospodarstwa produkcyjnego, o powierzchni znacznie przekraczającej średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w danym województwie. Oczywistym wydaje się, że żadne z kryteriów, np. odległości gospodarstwa oferenta od przyszłego OPR, ilości nabytych/dzierżawionych gruntów z ZWRSP, czy też wieku oferenta, nie dają możliwości wyłonienia podmiotu, który dawałby gwarancję posiadania właściwej wiedzy, doświadczenia i kapitału niezbędnego do prowadzenia dużego, zorganizowanego gospodarstwa rolnego o profilu produkcji zwierzęcej. Istotnym jest, aby wyłoniony w przetargu kandydat na dzierżawcę OPR posiadał stosowne zaplecze finansowe, technologiczne i kadrowe. Ponadto są to zorganizowane, wyspecjalizowane ośrodki produkcji zwierzęcej z produkcją towarową w toku, niejednokrotnie w zamkniętym cyklu produkcyjnym, co wymaga doświadczenia w prowadzeniu produkcji na taką skalę oraz znacznego kapitału.

Ad 2) Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 187, z późn. zm.), producenci rolni mogą ubiegać się w bankach współpracujących z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o kredyt na zakup ziemi w ramach linii kredytowych, tj. o:

- kredyt na zakup ziemi,
- kredyt na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym (przy udziale kredytu finansowany jest zakup użytków rolnych w części nieprzekraczającej 10% łącznej kwoty planowanych do poniesienia nakładów inwestycyjnych),
- kredyt z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników.

Kredyty w ramach linii na zakup ziemi udzielane są w ramach pomocy de minimis w rolnictwie, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym. Maksymalna wartość kredytu:

- do 80% wartości nakładów inwestycyjnych, nie więcej niż 5 mln zł –

- w przypadku inwestycji w gospodarstwach rolnych oraz zakupu ziemi,
  - do 70% wartości nakładów inwestycyjnych, nie więcej niż 8 mln zł – w przypadku inwestycji w działach specjalnych produkcji rolnej.

Łączna kwota kredytów udzielonych jednemu podmiotowi nie może przekroczyć 5 mln zł (w przypadku realizacji kilku inwestycji równocześnie).

W przypadku linii kredytów z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników kwota kredytu nie może przekroczyć 90% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne i wynosić więcej niż 5 mln zł. Łączna wysokość pomocy nie może przekroczyć 60% kwoty udzielonego kredytu bankowego i nie może być wyższa niż równowartość w złotych kwoty 20 tys. euro, przeliczonej według średniego kursu Narodowego Banku Polskiego ustalonego na dzień udzielenia pomocy.

Pomoc w formie częściowej spłaty kapitału wypłacana jest w dwóch ratach, przy czym:

- pierwsza rata w wysokości 80% kwoty pomocy,
- druga rata w wysokości 20% kwoty pomocy po 5 latach od dnia zawarcia umowy kredytu, chyba że kredyt został wcześniej spłacony.

Ponadto należy wskazać, że obowiązujące KOWR przepisy prawa i regulacje wewnętrzne nie przewidują formy wsparcia, o której wspomniał Pan Poseł, w ogólnej procedurze dzierżawy. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, dzierżawa nieruchomości ZWRSP odbywa się w drodze przetargowej i stanowi formę odpłatnego, czasowego użytkowania gruntu, a nie jego nabycia. Każdy oferent, przystępując do przetargu samodzielnie ocenia swoją sytuację finansową oraz możliwości związane z ponoszeniem zobowiązań wynikających z dzierżawy, tj. czy posiada stosowne zaplecze produkcyjne (wydajne maszyny rolnicze) i pracownicze (kadra prowadząca produkcję), czy zagwarantuje utrzymanie masy budynkowej, tak aby nie doszło do pogorszenia stanu technicznego budynków oraz czy posiada niezbędne środki finansowe i będzie w stanie złożyć adekwatne zabezpieczenia zarówno płatności czynszu, zatrudnienia pracowników jak i prowadzenia produkcji zwierzęcej. Sugerowany przez Pana Posła system preferencyjnej pomocy finansowej dla rolników biorących udział w przetargu na dzierżawę ośrodka produkcji rolniczej mógłby zostać zakwalifikowany jako pomoc publiczna stosownie do regulacji

zawartych w treści art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Ad 3) W Polsce od wielu lat funkcjonuje kilka ustaw, które dają podstawy do zrzeszania się producentów rolnych. Pierwsza z nich to ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593), zgodnie z którą minimalna liczba założycieli i członków spółdzielni (innej niż spółdzielnia rolników) wynosi:

- 1) 10 osób w przypadku spółdzielni zrzeszającej osoby fizyczne albo osoby fizyczne i prawne, jednakże statut może wymagać większej liczby członków
- 2) 5 osób w przypadku spółdzielni produkcji rolnej albo spółdzielni ubiegającej się o status grupy producentów rolnych albo organizacji producentów owoców i warzyw;
- 3) 3 osoby w przypadku spółdzielni zrzeszającej wyłącznie osoby prawne.

Od 2000 r. istnieje druga podstawa prawna do zrzeszania się producentów rolnych i jest nią ustawa z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1145). Zgodnie z tą ustawą i przepisami wydanymi na jej podstawie, co do zasady minimalną liczbą członków takiej grupy jest 5 producentów.

Oprócz ww. ustaw, istnieją również podstawy prawne do tworzenia organizacji producentów przez producentów rolnych, i są to: ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1502), ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1228) oraz ustawa z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1318). Zgodnie z ww. przepisami, minimalna liczba producentów w organizacji producentów wynosi:

5 (owoce i warzywa), 20 (mleko), 25 (tytoń) i 10 w przypadku pozostałych sektorów.

Jednocześnie w 2016 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi pojęto inicjatywę powołania nowej formy prowadzenia działalności w postaci spółdzielni rolników i rozpoczęto proces legislacyjny, zakończony uchwaleniem ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 443), zgodnie z którą spółdzielnia rolników liczy co najmniej 10 członków będących rolnikami, o ile statut nie wymaga większej liczby członków. Przepisy ww. ustawy wprowadziły jednocześnie instrumenty prawne mające zachęcić do zakładania i przystępowania do spółdzielni rolników, w formie zwolnień podatkowych dotyczących podatku od

nieruchomości w odniesieniu do budynków i budowli oraz gruntów, wykorzystywanych przez spółdzielnię rolników oraz dochodów spółdzielni rolników pochodzących ze sprzedaży produktów rolnych, dla których spółdzielnia rolników została założona. Jak wynika z posiadanych danych, ta forma prowadzenia działalności nie cieszy się szczególnym zainteresowaniem rolników. Od wejścia w życie ww. ustawy dokonano tylko czterech wpisów tego rodzaju podmiotów.

W Polsce funkcjonuje więc kilka ustaw, na podstawie których rolnicy mogą się zrzeszać, wybierając najbardziej optymalną dla nich formę prawną a następnie status, w związku z czym nie ma potrzeby, aby miała powstać kolejna podstawa prawna, która dawałaby możliwość zrzeszania się producentów. Jednocześnie należy wskazać na niestabilność podmiotów utworzonych przez małą liczbę członków, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dokłada starań, aby tworzyć narzędzia, które będą stymulowały do tworzenia podmiotów bardziej licznych, a jednocześnie bardziej trwałych.

Ad 4) Obecnie obowiązujące przepisy regulujące rozdysponowanie nieruchomości rolnych Skarbu Państwa są wystarczająco precyzyjne i nie wymagają zmian. Preferowanymi nabywcami/dzierżawcami nieruchomości rolnych Skarbu Państwa są bowiem i pozostaną rolnicy indywidualni w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego. Zgodnie z tym przepisem za rolnika indywidualnego uważa się osobę fizyczną będącą właścicielem, użytkownikiem wieczystym, samoistnym posiadaczem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 300 ha, posiadającą kwalifikacje rolnicze oraz co najmniej od 5 lat zamieszkałą w gminie, na obszarze której jest położona jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i prowadzącą przez ten okres osobiście to gospodarstwo.

Ad 5) Aktualnie prowadzone są prace nad wprowadzeniem przepisów umożliwiających udzielanie pożyczek dla producentów rolnych na sfinansowanie nieuregulowanych zobowiązań cywilnoprawnych lub publicznoprawnych, które zostały podjęte w związku z prowadzeniem przez tego producenta rolnego działalności rolniczej.

Ad 6) W ostatnich 12 miesiącach rozstrzygnięty został jeden przetarg na dzierżawę OPR. Na wniosek KOWR Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 24 stycznia

2025 r. wydał zgodę na utworzenie OPR STAWY PRZYGODZICKIE, poprzez wyodrębnienie z ZWRSP nieruchomości położonej w województwie wielkopolskim, w powiecie ostrowskim, w gminie Przygodzice, w obrębach Antonin (dz. ew. nr 272/1, 811/11, 865, 875/2), Dębica (dz. ew. nr 721, 728, 613/2), Ludwików (dz. ew. nr 9/16, 9/20, 65/6) o łącznej powierzchni 649,7840 ha. Przeprowadzony w dniu 28 marca 2025 r. przetarg został rozstrzygnięty, a na kandydata na dzierżawcę wyłoniono Panią Sandrę Wróblewską, z którą 16 kwietnia 2025 r. została podpisana umowa dzierżawy.

7) Jak zostało to wskazane wyżej preferowanymi nabywcami/dzierżawcami nieruchomości rolnych Skarbu Państwa są i pozostaną rolnicy indywidualni w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, a zatem twierdzenie Pana Posła, jakoby istniały jakiegokolwiek preferencje w „sprzedaży/dzierżawie ziemi podmiotom zagranicznym” jest nieuzasadnione.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów